

คู่มือปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ งานบัญชีลูกหนี้และงานบัญชี Accounts Payable Officer

โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยพะเยา
University of Phayao Hospital

คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

งานบัญชี

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

วันที่ประกาศใช้ 1 พฤษภาคม 2569

ผู้จัดทำ

(นางสาวปาริฉัตร ทะริยะ)

ตำแหน่ง : ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างาน
บัญชี

ผู้ทบทวน

(นางสาวประภาภรณ์ ทวีโล)

ตำแหน่ง : รักษาการแทนหัวหน้างานการเงิน
และบัญชี

ผู้อนุมัติ

(นายแพทย์กฤติน นาราเวชสกุล)

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการ
โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยพะเยา

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานของงานบัญชีฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางเชิงระบบในการดำเนินงานของงานบัญชีให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมุ่งเน้นการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures: SOP) ที่ชัดเจน ครอบคลุมภารกิจหลักของหน่วยงาน ได้แก่ งานบัญชีลูกหนี้ และงานบัญชีงบการเงิน

การจัดทำคู่มือฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการขั้นตอน และแนวทางการดำเนินงานที่ถูกต้องตามระเบียบ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้คู่มือฉบับนี้ยังทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการควบคุมภายใน (Internal Control) และการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ของหน่วยงาน โดยช่วยลดความคลาดเคลื่อนในการปฏิบัติงาน สร้างความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และสนับสนุนการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

งานบัญชีคาดหวังว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญสำหรับบุคลากรทุกระดับ และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรอย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ขององค์กรอย่างยั่งยืน

งานบัญชี
โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยพะเยา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บริบทของหน่วยงาน	4
ขอบเขตการปฏิบัติงานของหน่วยงาน	4
โครงสร้างของหน่วยงาน	4
กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง/พระราชบัญญัติ/ระเบียบ/ประกาศ/หนังสือสั่งการ	5
ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการจัดทำทะเบียนคุมลูกหนี้คำรักษาพยาบาล	6
ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการรับเอกสารรายงานนำส่งเงินประจำวัน	6
ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการบันทึกรายการรายได้ ค่าใช้จ่าย และลูกหนี้คำรักษาพยาบาล	6
ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการตัดชำระลูกหนี้คำรักษาพยาบาล	6
ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการสรุปยอดค้างหนี้ และบันทึกบัญชี	6
ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการปรับปรุงยอดลูกหนี้คำรักษาพยาบาล	8
ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการกระทบยอดและตรวจสอบความถูกต้อง	8
ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการจัดทำค่าเสื่อมราคาประจำเดือน	8
ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการจัดทำรายงานลูกหนี้คำรักษาพยาบาลประจำเดือน	8
ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการจัดทำงบการเงินประจำเดือน	8
ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการจัดทำ Financial Dashboard ประจำเดือน	8
ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการเตรียมเอกสารรับตรวจจากผู้สอบบัญชีและตรวจสอบภายใน	8
แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Workflow / Flowchart) งานบัญชีลูกหนี้	9
Workflow / Flowchart ขั้นตอนการปรับปรุงข้อมูลลูกหนี้คำรักษาพยาบาล (ฟอร์มAB)	10
Workflow / Flowchart งานบัญชีงบการเงิน	11
แบบฟอร์มรายงานการปรับปรุงลูกหนี้คำรักษาพยาบาลฯ Form A	12
แบบฟอร์มขอแก้ไขและถอยรายการค่าบริการทางการแพทย์ในระบบ Hosxp Form B	13

1. บริบทของหน่วยงาน

งานบัญชีประกอบไปด้วยงานบัญชีลูกหนี้และบัญชีงบการเงิน เป็นภารกิจสำคัญของงานการเงินและบัญชี เป็นฝ่ายสนับสนุนหลักที่รับผิดชอบการบริหารจัดการลูกหนี้ค่ารักษาพยาบาล การบันทึกรายรับ-รายจ่าย การจัดทำรายงานทางการเงินตามมาตรฐานบัญชีภาครัฐ โดยเน้นความถูกต้อง รวดเร็ว ตรวจสอบได้ เพื่อสะท้อนฐานะการเงินของโรงพยาบาล และบริการผู้ป่วยได้อย่างต่อเนื่อง

2. ขอบเขตการปฏิบัติงาน

งานบัญชี มีหน้าที่ความรับผิดชอบในงานด้านบัญชี ทำการตรวจสอบเอกสารหลักฐานการรับเงินรายได้ค่ารักษาพยาบาล การจัดทำทะเบียนคุมลูกหนี้ค่ารักษาพยาบาล การปรับปรุงรายการลูกหนี้และรายการบัญชี การบันทึกค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า ตรวจสอบรายการรายได้-ค่าใช้จ่าย และลงรายการบัญชีประจำวัน รวบรวมข้อมูล บันทึกและแก้ไขข้อผิดพลาดทางบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ณ วันสิ้นงวด ตรวจสอบรายงานวัสดุคงเหลือประจำเดือน จัดเก็บเอกสารทางการเงินให้เรียบร้อยเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานและสามารถตรวจสอบได้ จัดทำงบทดลองประจำเดือน และเอกสารประกอบ จัดทำรายงานทางการเงินรายไตรมาส เพื่อรายงานผลการดำเนินงานของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยพะเยา จัดทำรายงานทางการเงินประจำปี เพื่อรายงานผลการดำเนินงานของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยพะเยา เสนอต่อผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้คำปรึกษาและตอบข้อสงสัยแก่บุคลากรทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานในเรื่องลูกหนี้ค่ารักษาพยาบาล กระทบบยอดวัสดุคงคลัง สินค้าคงเหลือ เวชภัณฑ์และยา ของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยพะเยา นำรายการมาสรุปผลและลงรายการบัญชีประจำวัน และปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

3. โครงสร้างหน่วยงาน

4. กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง/พระราชบัญญัติ/ระเบียบ/ประกาศ/หนังสือสั่งการ

การปฏิบัติงานของฝ่ายอำนวยการอยู่ภายใต้กรอบกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง
ดังนี้

ประเภท	รายการ	เกี่ยวข้องกับงาน
ระเบียบ	1. ระเบียบมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การบริหาร โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๖๔	งานบัญชีงบการเงิน
ประกาศ	1. หลักเกณฑ์ประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและ การตัดจำหน่ายหนี้ สูญสูญหนี้ ค้ำรักษาพยาบาล พ.ศ.2567 2. ประกาศมหาวิทยาลัยพะเยา เรื่อง การจัดทำบัญชี รายงานการเงินและการรายงานผลการตรวจสอบงบ การเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 3. ประกาศมหาวิทยาลัยพะเยา เรื่อง การจัดทำบัญชี รายงานการเงินและการรายงานผลการตรวจสอบงบ การเงิน พ.ศ. 2563 4. ประกาศมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการ บัญชีภาครัฐ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564	งานบัญชีลูกหนี้ งานบัญชีงบการเงิน

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านบัญชี

5.1 บริบทของงาน

งานบัญชีลูกหนี้และบัญชีงบการเงิน มีการดำเนินการที่ครอบคลุมกระบวนการจัดการข้อมูลทาง
การเงินทั้งหมด ตั้งแต่การตรวจสอบเอกสารทางการเงิน การจัดทำบัญชีลูกหนี้ค้ำรักษาพยาบาล การบันทึก
บัญชีตามวงจบบัญชี และการจัดทำงบการเงิน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และมี
วัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบฐานะการเงินที่แท้จริง ช่วยให้ผู้บริหารวางแผน ตัดสินใจ และควบคุมข้อบกพร่องได้
ทันทั่วทั้งที่

การดำเนินงานมีความเชื่อมโยงกับหน่วยงานกองคลัง และหน่วยงานตรวจสอบภายใน โดยต้องปฏิบัติ
ตามระเบียบมหาวิทยาลัยพะเยาและกระทรวงการคลัง เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

5.2 ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

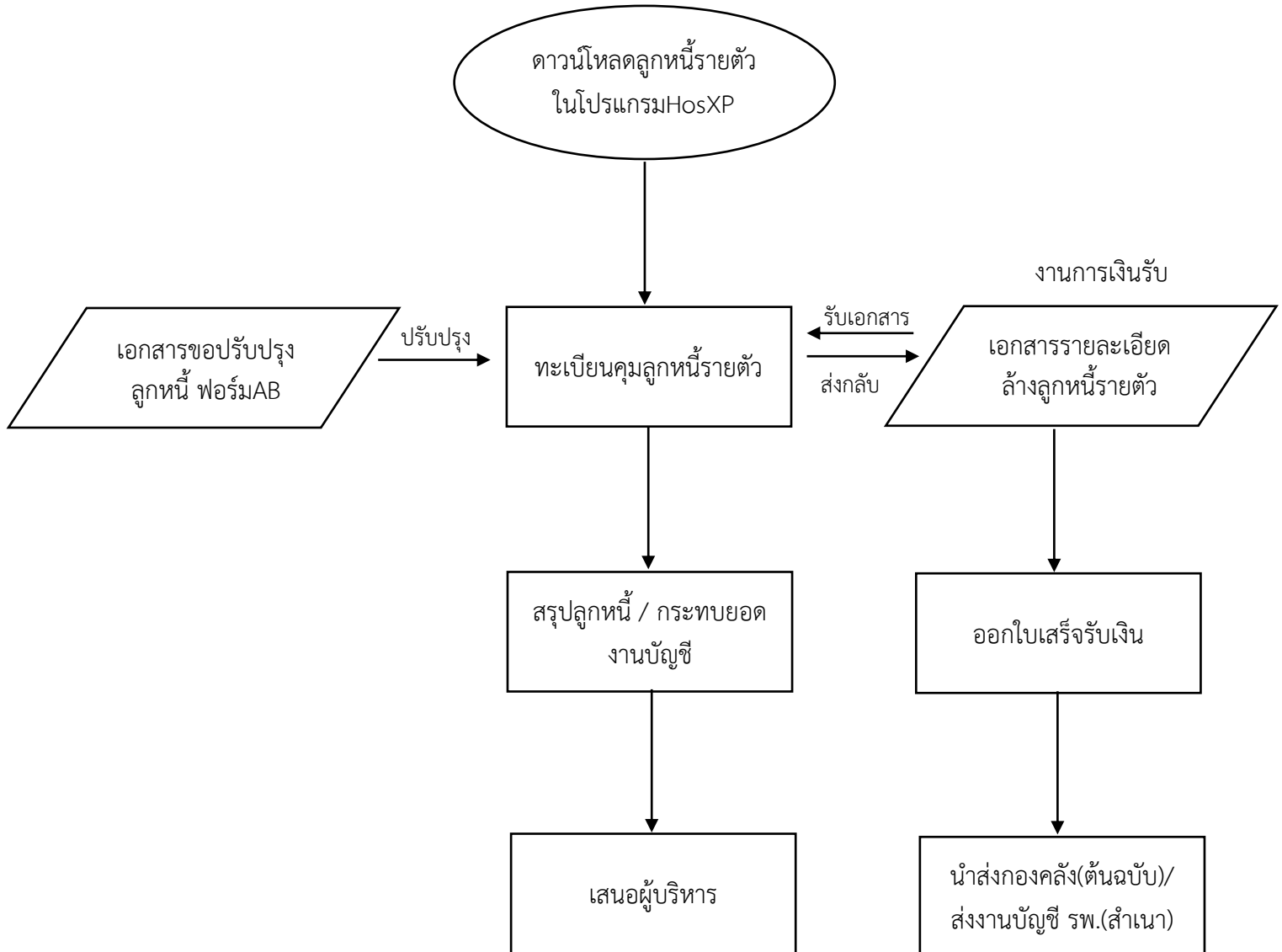
ลำดับ	ขั้นตอน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา
1	จัดทำทะเบียนคุมลูกหนี้ ค่ารักษาพยาบาล	1. ดาวน์โหลดลูกหนี้รายตัวแยกตามสิทธิ การรักษาจากโปรแกรม HosXP 2. ตรวจสอบความถูกต้องของจำนวนเงิน ยืนยันยอดกับรายงานลูกหนี้ค่ารักษาฯ ประจำวันที่ได้รับรายงานจากงานการเงิน รับว่าถูกต้องตรงกันหรือไม่ 3. จัดทำทะเบียนคุมลูกหนี้ค่ารักษาฯ รายตัวแยกทุกสิทธิการรักษาพยาบาล	น.ส.ปาริฉัตร ทะริยะ น.ส.พิมพ์ผกา วงศ์ชติย์	ทุกวันทำการ
2	รับเอกสารรายงานนำส่ง เงินประจำวัน	ตรวจสอบความถูกต้องของรายงาน ใบนำส่งเงินประจำวัน และรายงานลูกหนี้ ค่ารักษาพยาบาลแยกตามสิทธิการรักษา จากโปรแกรม HosXP	น.ส.ปาริฉัตร ทะริยะ น.ส.สายสิริ ทองมา	ทุกวันทำการ
3	บันทึกการรายได้ ค่าใช้จ่าย และลูกหนี้ค่า รักษาพยาบาล	1. งานบัญชีลูกหนี้สรุปลูกหนี้ค่ารักษาฯ แยกตามสิทธิส่งให้งานบัญชีงบการเงินเพื่อ บันทึกบัญชีในระบบ AX 2012 2. งานบัญชีงบการเงินตรวจสอบข้อมูล รายได้/ลูกหนี้ประจำวัน และบันทึกบัญชี 3. งานบัญชีงบการเงินดาวน์โหลดข้อมูล ค่าใช้จ่ายในระบบ AX 2009 4. งานบัญชีงบการเงินตรวจสอบข้อมูล ค่าใช้จ่ายและบันทึกบัญชี	น.ส.พิมพ์ผกา วงศ์ชติย์ น.ส.สายสิริ ทองมา	ทุกวันทำการ ทุกสิ้นเดือน
4	ตัดชำระลูกหนี้ค่า รักษาพยาบาล	1. รับเอกสารยืนยันการชำระเงินลูกหนี้ รายตัวในแต่ละสิทธิการรักษาฯ (สปสช. กรมบัญชีกลาง ประกันสังคม อปท. ฯ) พร้อมแนบรายการเงินโอนเข้าบัญชี (Statement) จากงานการเงินรับ 2. ตัดชำระลูกหนี้ค่ารักษาฯรายตัวตาม เอกสารจากงานการเงินรับ	น.ส.ปาริฉัตร ทะริยะ น.ส.พิมพ์ผกา วงศ์ชติย์	ภายใน 3 วัน หลังได้รับ เอกสาร
5	สรุปยอดค้างหนี้และ บันทึกบัญชี	1. สรุปยอดค้างหนี้ ส่วนต่าง/ส่วนเกิน ส่งไปยังงานการเงินรับเพื่อออกใบเสร็จ นำส่งกองคลัง และทำสำเนาใบนำส่ง กลับมายังงานบัญชี	น.ส.ปาริฉัตร ทะริยะ น.ส.พิมพ์ผกา วงศ์ชติย์ น.ส.สายสิริ ทองมา	ณ วันที่ได้รับ ข้อมูล

ลำดับ	ขั้นตอน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา
		2. บันทึกเลขที่ใบเสร็จในทะเบียนคุมลูกหนี้จากสำเนาใบนำส่งเงิน 3. สรุปยอดค้างหนี้ ส่วนต่าง/ส่วนเกิน ส่งให้งานบัญชีงบการเงินทำการบันทึกบัญชีในระบบ AX 2012		
6	ปรับปรุงยอดลูกหนี้ค่ารักษาพยาบาล	1. รับเอกสารการขออนุมัติปรับแก้ไขข้อมูลลูกหนี้(ฟอร์มAB) จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงยอดลูกหนี้ที่เปลี่ยนแปลง 2. รวบรวมเอกสารการขออนุมัติปรับแก้ไขยอดลูกหนี้เพื่อบันทึกรายการลูกหนี้ที่เปลี่ยนแปลงยอด 3. สรุปยอดลูกหนี้ที่เปลี่ยนแปลงส่งให้งานบัญชีงบการเงินปรับปรุงบัญชี และทำหนังสือขอปรับปรุงลูกหนี้ส่งกองคลัง 4. งานบัญชีงบการเงินตรวจสอบข้อมูลและบันทึกบัญชี	น.ส.พิมพ์ผกา วงศ์ชติย์ น.ส.สายสิริ ทองมา	ทุกสิ้นเดือน
7	กระทบยอดและตรวจสอบความถูกต้อง	1. นำข้อมูลในทะเบียนคุมลูกหนี้กระทบยอดกับบัญชีแยกประเภท เพื่อตรวจทานความถูกต้อง 2. งานบัญชีงบการเงินสอบทานความถูกต้องของค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้ากับกองคลังเป็นประจำทุกเดือน 3. งานบัญชีสอบทานยืนยันยอดลูกหนี้กับงานบัญชีกองคลังทุก 3 เดือน 4. งานบัญชีลูกหนี้กระทบยอดการค้างหนี้กับงานการเงินรับทุก 6 เดือน 5. งานบัญชีงบการเงินกระทบยอดค่าใช้จ่ายกับกองคลังทุก 6 เดือน 6. งานบัญชีงบการเงินกระทบยอดค่าใช้จ่ายค้างจ่าย รายได้ค้างรับ การใช้งบประมาณทุกสิ้นปีงบประมาณ 7. งานบัญชีงบการเงินกระทบยอด ส่วนต่างค่าใช้จ่ายประจำปีตามระบบ AX2009	น.ส.ปาริฉัตร ทะริยะ น.ส.พิมพ์ผกา วงศ์ชติย์ น.ส.สายสิริ ทองมา	ภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป ภายในเดือนถัดไปหลังปิดบัญชี ภายในเดือนเม.ย. และ ต.ค. ของทุกปี ภายในเดือนธ.ค. ของทุกปี

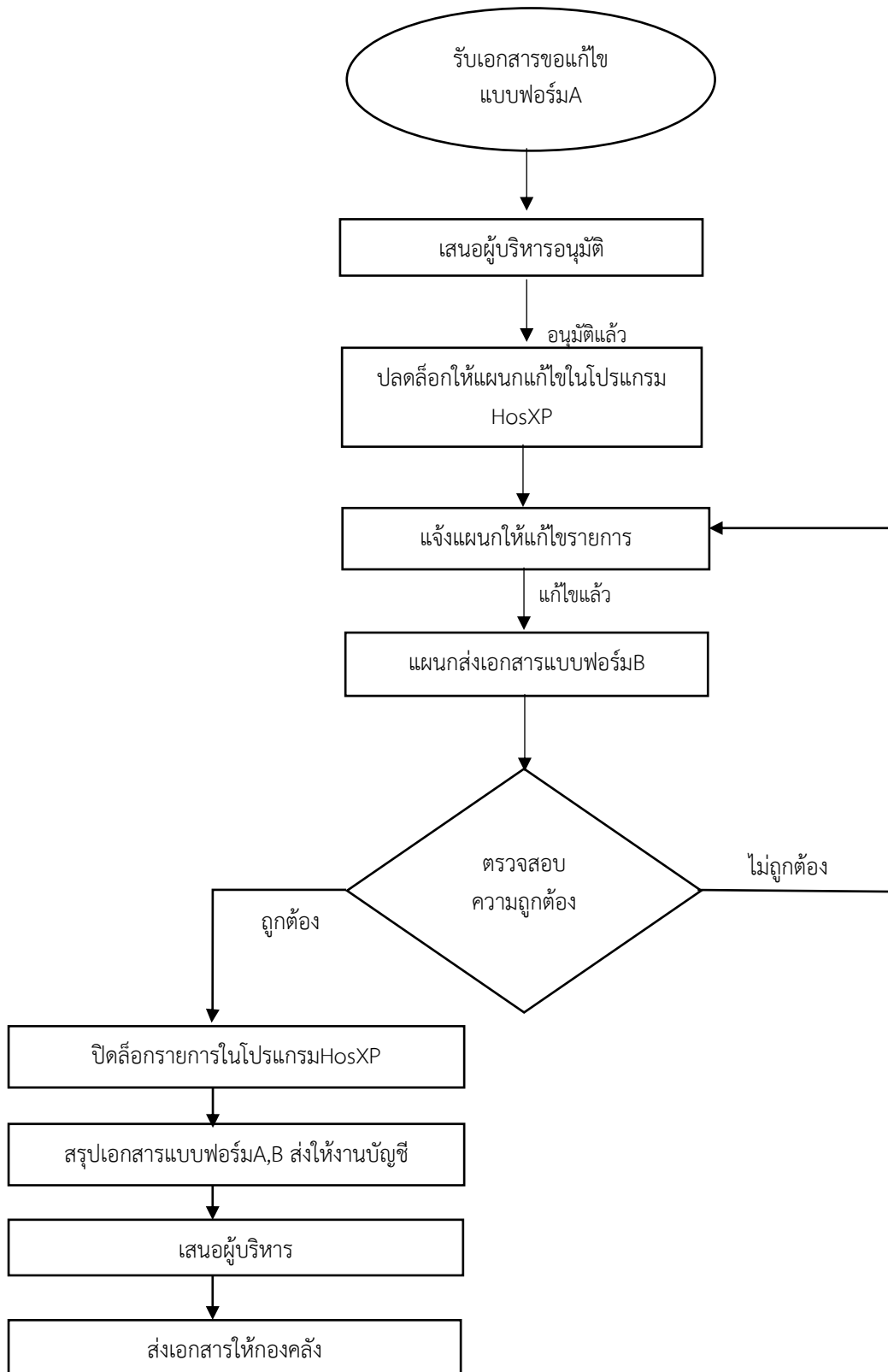
ลำดับ	ขั้นตอน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา
8	จัดทำค่าเสื่อมราคาประจำเดือน	1. งานบัญชีงบการเงินดาวน์โหลดข้อมูลครุภัณฑ์จากระบบ AX 2009 2. งานบัญชีงบการเงินดาวน์โหลดค่าเสื่อมราคาประจำเดือนในเว็บไซต์กองคลัง 3. ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลที่ดาวน์โหลด เช่น จำนวนรายการ และมูลค่ารวม 4. จัดทำตารางครุภัณฑ์ประจำปี โดยบันทึกค่าเสื่อมราคาประจำเดือนลงในไฟล์ที่กำหนด 5. จัดทำรายการบันทึกบัญชีตามข้อมูลค่าเสื่อมที่คำนวณได้	น.ส.สายสิริ ทองมา	ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป
9	จัดทำรายงานลูกหนี้ค่ารักษาพยาบาลประจำเดือน	หลังจากกระทบยอดลูกหนี้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานลูกหนี้ประจำเดือนแยกตามสิทธิ เสนอผู้บริหารเป็นประจำทุกเดือน	น.ส.ปาริฉัตร ทะริยะ น.ส.พิมพ์ผกา วงศ์ชติย์	ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป
10	จัดทำงบการเงินประจำเดือน	1. ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูลรายได้และค่าใช้จ่ายที่บันทึก 2. จัดทำและกรอกข้อมูลในงบแสดงผลการดำเนินงานประจำเดือน 3. ตรวจสอบความถูกต้องของรายงานก่อนเสนอ 4. เสนอรายงานต่อผู้บริหารตามรอบระยะเวลาที่กำหนด	น.ส.สายสิริ ทองมา	ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป
11	การจัดทำ Financial Dashboard ประจำเดือน	1. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายได้และค่าใช้จ่ายจากงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน 2. นำเข้าข้อมูลที่ถูกต้องใน Google Sheet ตาม Template ที่กำหนด 3. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและการแสดงผลใน Dashboard 4. อัปเดตข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน	น.ส.สายสิริ ทองมา	ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป
12	การเตรียมเอกสารรับตรวจจากผู้สอบบัญชีและตรวจสอบภายใน	1. รับแจ้งแผนการตรวจสอบเพื่อเตรียมรายการเอกสารที่ต้องใช้ 2. รวบรวมเอกสารที่ต้องใช้ตามรายการที่ผู้สอบบัญชีและตรวจสอบภายในร้องขอ 3. ตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของข้อมูลเพื่อส่งมอบ	น.ส.ปาริฉัตร ทะริยะ น.ส.พิมพ์ผกา วงศ์ชติย์ น.ส.สายสิริ ทองมา	ณ วันที่ได้รับข้อมูล

5.3 แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Workflow / Flowchart)

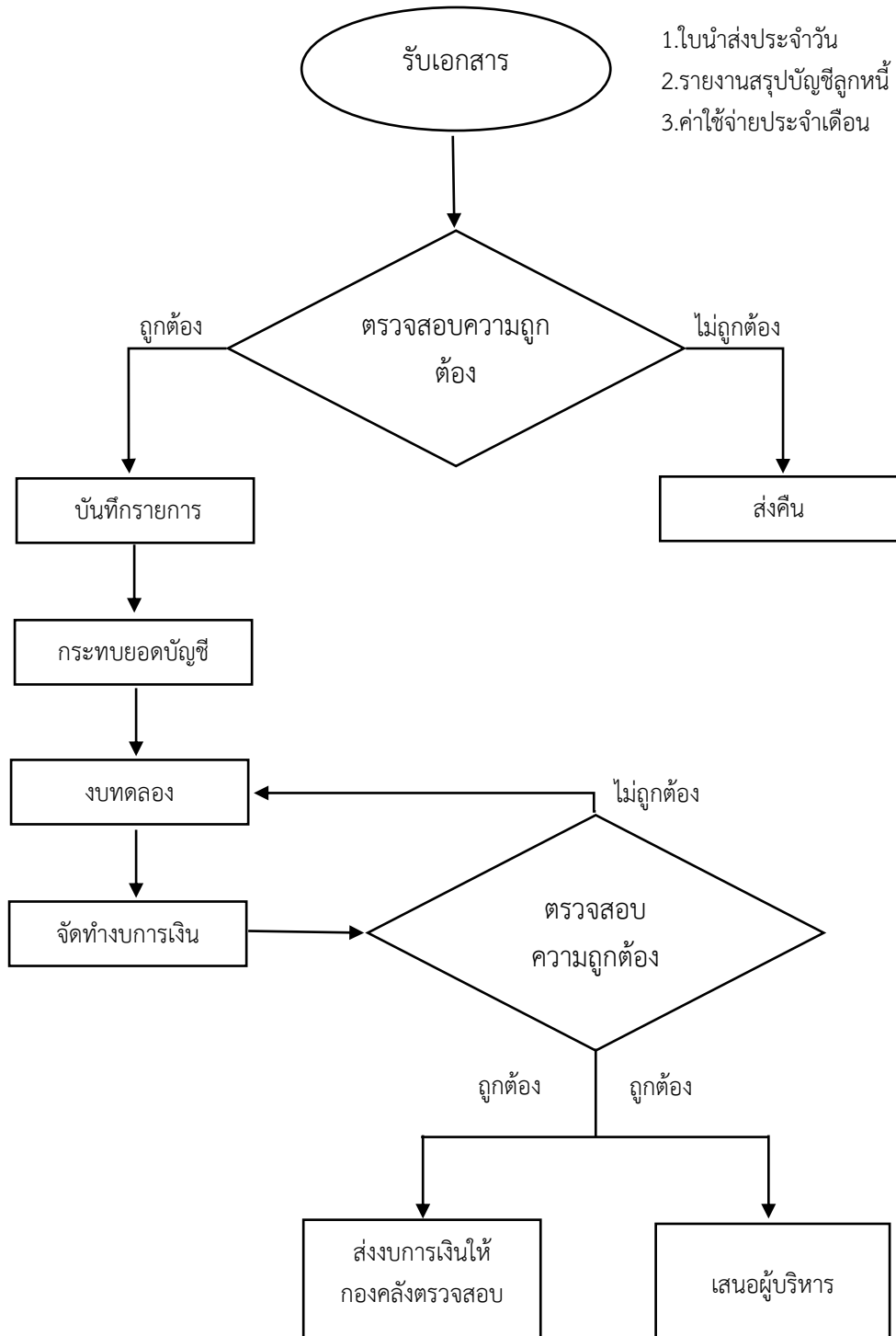
1.งานบัญชีลูกหนี้

2. ขั้นตอนการปรับปรุงข้อมูลลูกหนี้คำรักษาพยาบาล(ฟอร์มAB)

2. งานบัญชีเงิน

แบบฟอร์มขอแก้ไขและถอดรายการค่าบริการทางการแพทย์ในระบบ HOSxP

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

ชื่อผู้ร้องขอ..... ตำแหน่ง..... แผนก/ฝ่าย.....

มีความประสงค์ขอแก้ไขและถอดรายการค่าบริการทางการแพทย์ในระบบ HOSxP เพื่อ

.....

ตามรายการดังต่อไปนี้

ลำดับที่	HN ผู้มารับบริการ	วันที่มารับบริการ	ชื่อผู้มารับบริการ	รายการแก้ไข (ตามหมวด)

ทั้งนี้การแก้ไขรายการดังกล่าวจะแก้ไขแล้วเสร็จภายในวันที่

ลงชื่อ.....ผู้ร้องขอ

(.....)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

ลงชื่อ.....หัวหน้าฝ่ายหัวหน้างาน

(.....)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

ความเห็น ผู้อำนวยการโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยพะเยา

อนุมัติ

ไม่อนุมัติ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....

สำหรับเจ้าหน้าที่การเงิน

ลงชื่อ.....

(.....)

รับเอกสารวันที่.....

เลขที่คุมเอกสาร.....